

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om säkerhetsskydd i Migrationsverket och lag om ändring av 83 § i lagen om privata säkerhetstjänster

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om säkerhetsskydd i Migrationsverket och lag om ändring av 83 § i lagen om privata säkerhetstjänster (RP 32/2018 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 6/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om säkerhetsskydd i Migrationsverket

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Vid Migrationsverket får det för att skydda verksamheten, värna om säkerheten och trygga ordningen ordnas säkerhetskontroller på det sätt som anges i denna lag.

Lagen tillämpas på personer som kommer till eller uppehåller sig i Migrationsverkets lokaler. Lagen tillämpas inte på personer som kommer till eller uppehåller sig i inkvarteringsrum i sådana statliga förläggningar för asylsökande och flyktingslussar som drivs av Migrationsverket.

I fråga om polisens uppgifter och befogenheter gäller särskilda bestämmelser.

Riksdagens svar RSV 63/2018 rd

2 §

Principen om minsta olägenhet

Intrång enligt denna lag får inte göras i någons rättigheter i större utsträckning än vad som är nödvändigt för att skydda Migrationsverkets verksamhet och upprätthålla säkerheten och ordningen i de lokaler som används av Migrationsverket.

3 §

Beslut om säkerhetskontroll

Beslut om ordnande av säkerhetskontroll fattas av Migrationsverket. I Migrationsverkets arbetsordning bestäms det närmare om ordnande av säkerhetskontroller.

4 §

Säkerhetskontrollörer

Säkerhetskontroll får utföras av en polisman, en gränsbevakningsman eller en anställd vid Migrationsverket som har fått utbildning för och förordnats att sköta uppgiften.

Enligt beslut av Migrationsverket får säkerhetskontroller också utföras av någon annan än en person som avses i 1 mom., om personen i fråga har fått utbildning för uppgiften som säkerhetskontrollör och godkänts för uppgiften av polisen. Som säkerhetskontrollör kan godkännas en person som uppnått myndighetsåldern, som är känd för redbarhet och tillförlitlighet och som till sina personliga egenskaper är lämplig för uppgiften.

En säkerhetskontrollör får i sina uppgifter endast utöva sådana befogenheter som avses i denna lag.

5 §

Godkännande som säkerhetskontrollör samt säkerhetskontrollörskort

Polisinrättningen på den ort där Migrationsverkets lokal är belägen beslutar om godkännande som säkerhetskontrollör. Migrationsverket ger den som blivit godkänd ett med fotografi försett säkerhetskontrollörskort, som säkerhetskontrollören ska hålla väl synligt när han eller hon utför uppgifter som säkerhetskontrollör.

Polisinrättningen på den ort där Migrationsverkets lokal är belägen ska återkalla ett godkännande som säkerhetskontrollör, om säkerhetskontrollören eller Migrationsverket begär det. Ett godkännande som säkerhetskontrollör kan återkallas helt och hållet eller för viss tid, om säkerhetskontrollören inte längre uppfyller förutsättningarna i 4 § 2 mom. Om ett godkännande som säkerhetskontrollör har återkallats, ska säkerhetskontrollörskortet genast lämnas tillbaka till Migrationsverket.

Riksdagens svar RSV 63/2018 rd

6 §

Utbildning för säkerhetskontrollörer

Utbildningen för säkerhetskontrollörer omfattar undervisning i juridik samt inlärn timer och övning i den praktiska verksamhet som sammanhänger med uppgiften på så sätt att den som genomgått utbildningen känner till de viktigaste rättsnormer som gäller säkerhetskontrollörens uppgifter och befogenheterna enligt denna lag, behärskar de praktiska åtgärder som uppgiften förutsätter och är förtrogen med bestämmelserna om säkerhet i arbetet i den omfattning uppgiften kräver.

Utöver sådan utbildning i användning av maktmedel som ges av polisen kan även sådan utbildning i användning av maktmedel som avses i lagen om privata säkerhetstjänster (1085/2015) godkännas. Utöver polisens utbildare i användning av maktmedel får även av Polisstyrelsen godkända utbildare i användning av maktmedel ge utbildning i användningen av maktmedel.

7 §

Identitetskontroll

En säkerhetskontrollör har rätt att av den som kommer till Migrationsverkets lokaler eller uppehåller sig där få veta personens namn och personbeteckning eller födelsetid. Den som kommer till eller uppehåller sig i lokalerna ska på begäran för säkerhetskontrollören visa upp en identitetshandling eller annan utredning om sin identitet.

8 §

Säkerhetskontroll

Vid en säkerhetskontroll får de som kommer till eller uppehåller sig i Migrationsverkets lokaler och den medhavda egendomen kontrolleras med hjälp av en metalldetektor eller annan teknisk anordning för att det ska kunna utredas huruvida de har med sig sådana föremål eller ämnen (*förbjudna artiklar*) som

- 1) kan orsaka fara för personen själv eller för andras säkerhet eller allvarligt störa verksamheten och ordningen i Migrationsverket,
- 2) särskilt lämpar sig för att skada egendom, eller
- 3) enligt lag eller med stöd av lag inte får innehas.

Medhavd egendom får kontrolleras också på annat lämpligt sätt än med tekniska anordningar.

Egendom som upptäcks i Migrationsverkets lokaler får kontrolleras på det sätt som avses i 1 och 2 mom., om det finns anledning att misstänka att den innehåller förbjudna artiklar.

9 §

Kroppsvsitation

Om det till följd av en säkerhetskontroll eller annars finns grundad anledning att misstänka att en person bär med sig en förbjuden artikel, får en säkerhetskontrollör kroppsvisitera honom eller

Riksdagens svar RSV 63/2018 rd

henne för att det ska kunna utredas vad han eller hon har i sina kläder eller annars bär på sig. Den säkerhetskontrollör som utför kroppsvisitationen ska vara av samma kön som den som visiteras.

10 §

Kontroll av försändelser

Postförsändelser och andra försändelser som anländer till Migrationsverket får utan att öppnas genomlysas eller kontrolleras på annat sätt för att det ska kunna utredas om de innehåller förbjudna artiklar.

Om det till följd av kontrollen eller annars finns anledning att misstänka att en postförsändelse eller annan försändelse innehåller förbjudna artiklar, får försändelsen stoppas och vid behov överlämnas till polisen. Mottagaren av försändelsen ska utan dröjsmål informeras om en sådan åtgärd och orsaken till den.

11 §

Omhändertagande och förvaring av förbjudna artiklar

En säkerhetskontrollör har rätt att omhänderta förbjudna artiklar som de har påträffat vid säkerhetskontroll, kroppsvisitation eller i annat sammanhang.

Omhändertagna förbjudna artiklar ska lämnas tillbaka till innehavaren när han eller hon avlägsnar sig från Migrationsverkets lokaler. Om det enligt lag eller med stöd av lag är förbjudet för personen i fråga att inneha artikeln, ska den dock överlämnas till polisen.

12 §

Vägrande av tillträde och avlägsnande

En säkerhetskontrollör får vägra en person tillträde till eller uppmana en person att avlägsna sig från Migrationsverkets lokaler, om

- 1) personens identitet inte kan utredas i tillräcklig omfattning,
- 2) personen vägrar underkasta sig säkerhetskontroll eller kroppsvisitation, eller
- 3) det finns grundad anledning att misstänka att personen orsakar allvarlig störning eller äventyrar säkerheten.

En säkerhetskontrollör får vägra en person tillträde till eller avlägsna en person från Migrationsverkets lokaler, om personen vägrar lyda en sådan order eller ett sådant förbud enligt 1 mom. som säkerhetskontrollören gett för att skydda Migrationsverkets verksamhet och upprätthålla ordning och säkerhet, och skyddet av Migrationsverkets verksamhet och upprätthållandet av säkerheten och ordningen i Migrationsverkets lokaler kräver det.

Riksdagens svar RSv 63/2018 rd

13 §

Gripande

En person får gripas, om åtgärden att vägra denne tillträde till Migrationsverkets lokaler eller att avlägsna honom eller henne därifrån är uppenbart otillräcklig och gripandet är nödvändigt för att avvärja ett allvarligt hot mot andra människor eller egendom. Den gripne ska utan dröjsmål överlämnas till polisen.

Säkerhetskontrollören har i samband med gripande rätt att kroppsvisitera den gripne för att förvissa sig om att denne inte innehar föremål eller ämnen med vilka han eller hon kan utsätta sig själv eller andra för fara.

14 §

Maktmedel

För att utföra kroppsvisitation, kroppsvisitera en gripen, fränta en person en förbjuden artikel, vägra en person tillträde till Migrationsverkets lokaler eller avlägsna en person därifrån eller för att gripa någon får en säkerhetskontrollör i sitt uppdrag vid behov använda sådana maktmedel som behövs och som med hänsyn till personens uppträdande och andra omständigheter kan anses försvarbara. Försvarbarheten ska bedömas med hänsyn till hur hotfull situationen är och hur farligt motståndet är samt andra omständigheter som inverkar på en sammantagen bedömning av situationen. Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen (39/1889).

De maktmedelsredskap som säkerhetskontrollörer får använda är gasspray, handbojor, högst 70 cm långa batonger och teleskopbatonger. Säkerhetskontrollörerna ska bära redskapen så diskret som möjligt.

När en säkerhetskontrollör tillgriper maktmedel får han eller hon bära och använda endast de i 2 mom. nämnda maktmedelsredskap som han eller hon fått en lämplig och specifik utbildning för.

15 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om utbildningskrav och identifierande klädsel för säkerhetskontrollörer samt om hur verksamheten enligt denna lag ska ordnas i praktiken och om tekniska detaljer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 63/2018 rd

Lag

om ändring av 83 § i lagen om privata säkerhetstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om privata säkerhetstjänster (1085/2015) 83 § 1 mom. som följer:

83 §

Tillämpning av annan lagstiftning

Om en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen tar emot ett uppdrag som gäller utförande av säkerhetskontroll som avses i luftfartslagen (864/2014), lagen om säkerhetskontroller vid domstolar (1121/1999), lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), polislagen (872/2011), gränsbevakningslagen (578/2005), lagen om säkerhetsskydd i statsrådet (987/2014) eller lagen om säkerhetsskydd i Migrationsverket (/) eller som gäller utförande av säkerhetspersonals uppgifter som avses i kärnenergilagen (990/1987) eller bevakningsuppgifter som avses i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen, ska de lagarna tillämpas när det gäller ställning, uppgifter och befogenheter för innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen och för dennes anställda.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 26.6.2018

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare